

Nye vedovner er mer effektive enn gamle modeller. Derfor er det flere fordeler ved å bytte ut den gamle – og forlenge røykrøret.

Det var en pipebrann som gjorde at denne familien bestemte seg for å kjøpe ny ovn. Røykrøret fra den gamle ovnen gikk vannrett bakover og inn i pipa. Ettersom de brukte ovnen veldig mye, og fyrte hardt i perioder, resulterte dette til slutt i en pipebrann. For å unngå dette, ville familien kjøpe ny ovn. Samtidig ville de gjerne utnytte varmen fra veden mer effektivt. Ovnene skulle også ha et lengre røykrør, slik at mer av varmen havnet i stua, før røyken ble sendt ut i pipa. En pipebrann er nok!

FORDELER

- En ny vedovn har høyere virkningsgrad
- Lengre røykrør avgir ekstra varme
- Mindre risiko for pipebrann

BYTT UT VEDOVNEN – og fyr mer effektivt

Gjør Det Selv



VANSKELIGHETSGRAD:
Å plassere røykrøret på pipa, krever at du er nøyaktig. Resten er relativt enkelt.

TIDSFORBRUK:
Cirka 2 dager, pluss tørketider.

PRIS:
Cirka 12.000 kroner med den viste ovnen

Nytt hull til røykrør

Røykrøret på den nye ovnen skal gå inn i pipa høyere opp enn ved hullet fra den gamle, så vi må lage et nytt hull. Ovnen er laget slik at røykrøret kan sitte i toppen av ovnen. En topplate skal bare løftes av, før du kan sette en selvklebende pakning på en stuss på ovnen. Stussen settes fast med fire skruer med muttere. Alt du skal bruke, følger med når du kjøper den nye ovnen.

Mellomrommet mellom den murte pipa og det isolerte røret i midten av den, er i dette tilfellet fylt med løse lecakuler. De vil rase ut hvis du bare lager et nytt hull, så vi spruter inn byggsaum i lecakulene. Det limer dem sammen, slik at de holder seg på plass.



1 Trekk ut den gamle ovnen så langt at den slipper det gamle røykrøret. Når ovnen er fjernet, kan du linke ut røykrøret fra pipa.

TIPS: Hold røykrøret vannrett, slik at du ikke søler en masse sot på gulvet.



2 På den nye ovnen kan du velge mellom to røykutganger.

Du kan føre røret bakover, eller ut i toppen. Du stikker bare en stor skrutrekker ned i sprekken, og bryter av dekkplaten der det skal være røykutgang.



3 Nå kan du streke opp til det nye hullet til røykrøret. Stikk hånden inn i hullet fra det gamle røret. Merk deg om det sitter midt i pipehullet. Hvis det gjør det, kan du lodde opp sidene på veggen med et vater. Hvis ikke, må du korrigere.



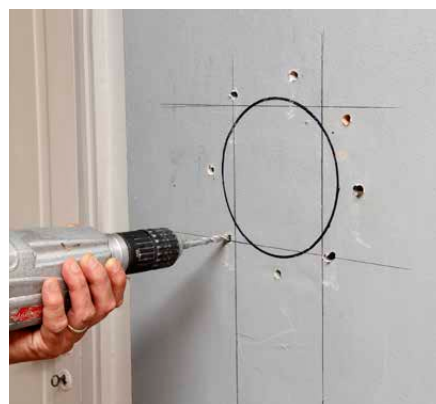
4 Så lager du en prøveoppstilling.

Sett ovnen på plass, så du kan markere hvor det nye røret skal inn i veggen.

VIKTIG! Hullet må heller sitte noen mm for lavt enn for høyt. Røykrøret kan kappes, men det kan ikke forlenges.



5 Hold rørføringen midt over strekene dine, og strek opp hele veien rundt den. Dra vedovnen ut til siden mens du lager hullet.



6 Lag hull med et 8 mm murbor (f.eks. åtte hull) rundt oppmerkingen. Hold en avstand på cirka 3 cm fra streken når du borer, og ikke bor dypere enn akkurat gjennom mursteinene.



7 Fyll hullene med byggsaum. Stikk røret på boksen inn i hullene, og sprut godt inn.

VIKTIG: Er det ikke lecakuler i pipa, skal du ikke å gjøre dette.

Tett igjen hullet

Mens byggskummet herder rundt det nye hullet, kan du tette det gamle. Skal det gjøres ordentlig, må du hugge ut så hullet kan tettes med murstein som mures i forband med veggen. Vi bruker en KC 50/50/750 mørtel, korn 0-2. Den kan brukes mellom mursteinene, og selv om det er en murmørtel, kan den også brukes til å pusse med etterpå.

Som alltid når du murer, er det viktig å fukte murstein og mørtel i hullet, før du legger inn mørtel og stein. Ellers suges fukten ut av mørtelen altfor fort, og det blir sprekker mellom stein og mørtel.

Hullet i den isolerende kjernen inne i pipa tettes igjen først.



1 Den gamle rørføringen banks løs med hammer og meisel. Den sitter sannsynligvis godt fast. Når du har banket den løs, kan du normalt vri den ut med hjelp av en tang eller to.



2 Hugg vekk puss og murverk rundt hullet. Du skal hugge så langt ut, at du kan se forbandet i mursteinene og fugene rundt. Skrap hullet rent for mørtel, og støvsug hullet. Fukt fuger og stein i murverket med en sprayflaske.

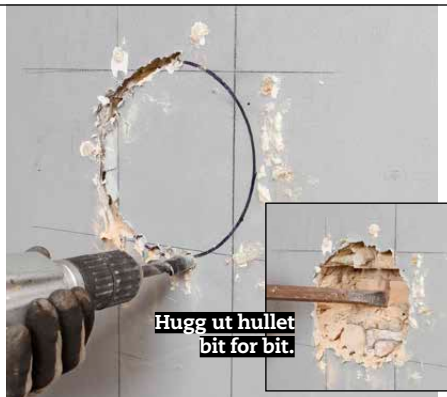
Det nye hullet

Hvis du vil være sikker på at byggskummet er gjennomherdet, skal du vente til dagen etter med å lage det nye hullet.

Røykrørsinnføringen til det nye hullet skal sitte helt tett inn mot veggen. I tillegg skal du glatte mørtelen på innsiden av rørføringen, slik at røyken møter så lite motstand som mulig på vei ut i pipa.

Du skal ikke bruke kalkholdig mørtel til å mure den fast. Røykrørsinnføringen er av stål, og vil bli angrepet av den etsende kalken. Vi har brukt en C 100/400 sementmørtel.

TIPS: I stedet for å kjøpe ferdigblandet mørtel, kan du blande den selv av én del sement til fire deler sand. Hvis du har litt sement fra før, blir det billigere.



1 Bor mange hull i streken til den sirkelen du har tegnet. Bruk en borhammer eller en slagbormaskin med et langt 10 mm murbor. Bor så tett du kan, uten at boret går ned i hullet ved siden av.



2 Fyll et godt lag mørtel rundt i kanten av hullet. Mørtelen skal blandes så den er fast – er den for tynn, kan du ikke få den til å henge fast i toppen. Det skal også mørtel dypere i hullet – like langt inn som røykrørsinnføringen.

DETTE HAR VI BRUKT

Materialer

- Ny vedovn (her Scan 62)
- Røykrør
- Røykrørsinnføring
- Glassfiberpakninger
- Stålplate til gulv
- Sementmørtel, C 100/400, korn 0-2 mm
- Eventuelt byggskum

Til tetting av gammelt hull

- Et par-tre murstein
- Murmørtel – for eksempel KC 50/50/750, korn 0-2 mm



3 Røykrørsinnføringen presses inn i hullet. Den skal sitte midt i, og den vris inn slik at den "skjærer" seg inn gjennom mørtelen. I midten av bildet ser du mørtelen som innføringen "skjærer" av.



4 Fjern mørtelen fra midten av røret. Stikk deretter inn hånden, og trykk mørtelen inn i mellomrommet bak røykrørsinnføringen, mellom hullet og bakkanten. Mørtelen skal tette hullet og gattes så mye som mulig.

Tett først hullet i innerrøret med en murstein.



3 Fyll mørtel i bunnen av hullet og på den første steinen. Mørtelen blandes til fast konsistens (ikke tynn). Lirk steinen på plass, og sett den så langt inn at det blir plass til puss. Steinen skal raskt på plass – mørtelen "setter seg" fort.



4 Den siste steinen lirkes på plass og presses ned i mørtelen. Fyll etter i alle fuger med en fugeskje. Alle loddrette og vannrette fuger fylles helt med mørtel.



Stålbrettet settes på skrå, og trekkes forsiktig over pusslaget.

5 Fyll hullet i pusslaget med mørtel. Bruk et stålbrett, og press mørtelen helt i bunn. La det sitte i 10-15 minutter før du skoper av det overskytende. Etter en halvtime kan du finpusse med et filsebrett.

Sett opp vedovnen

Før du setter opp vedovnen, er det smart å male veggen bak ovnen, og du skal ha stålblaten under ovnen på plass.

Når det er gjort, gjør du en prøveoppsetting av vedovnen, slik at du er sikker på at ovn og stålblate er riktig plassert. Står alt riktig, kan du montere ovnen.

TIPS: Pass på ikke å ripe opp stålblaten når du dytter vedovnen rundt.

Legg gjerne litt tykk papp på platen. Denne vedovnen har føtter av plast, så den riper ikke opp platen.



1 Selvklebende glassfiberpakning vikles rundt overkanten av røykstussen. Er ikke pakningen tykk nok, vikles den flere ganger rundt. Røykrøret, som senere settes utenpå røykstussen, skal sitte helt tett mot pakningen.



2 Glassfiberpakning vikles også rundt røykrøret som skal stikkes inn i røykrørgjennomføringen. Alternativt kan du presse en rund glassfiberpakning inn i sprekken etter at ovnen er satt på plass.

Slik er reglene

Ta gjerne feieren med på råd når du skal sette opp en ny vedovn. Det er uansett han som skal godkjenne monteringen til slutt.

Før du setter i gang med å montere en vedovn, skal du være helt sikker på at du overholder alle lover og regler. Det er nemlig flere **avstandsregler**

du skal vite om:

- Gulvet under ovnen skal enten være av ikke brennbart materiale, eller kledd med et ikke brennbart materi-

ale. Her bruker vi en stålblate. Foran ovnen skal platen stikke **minst 30 cm** ut.

- Står ovnen inntil **en brannmur**, skal avstanden til brannmuren være minst 10 cm.
- Alle nye ovner i dag har egne krav til avstander, men uansett skal både røykrør og ildstedets overflate være minst **30 cm fra brennbart materiale**.
- Har du ikke en brannmur, må ovnen stå minst **60 cm unna parallell vegg**.
- Alle nye ildsteder skal være godkjent av Sintef. Det betyr at de skal være godkjent for bruk i Norge, og at ildstedet skal settes opp i henhold til monteringsveiledningen.



Så er den nye ovnen på plass – klar til å bli fylt med ved.